De Postchèque- en Girodienst

Naar aanleiding van den binnen korten tijd hier te lande in werking tredenden Postchèque- en Girodienst hebben we in „Panorama" van 6 Juni jl. een in populairen vorm gegoten artikel geplaatst, waarin we omtrent het Girosysteem eenige bijzonderheden meedeelden. We deden dit niet omdat dit stelsel iets nieuws is, integendeel, het overdragen van geldswaarden door middel van den Giro is bij den handel reeds eeuwen in gebruik.

Wat ons het artikel in de pen gaf, was het besluit van de Regeering om door instelling van een Postchèque- en Girodienst het enge handelskringetje, waarin de „Giro" zoolang had rondgedraaid, dermate te verruimen, dat in het vervolg door iedereen: den kleinen winkelier en den handwerksman, den particulier en de huisvrouw, van dit nuttige stelsel zou kunnen worden gebruik gemaakt.

Het ligt voor de hand, dat voor dezen nieuw te scheppen

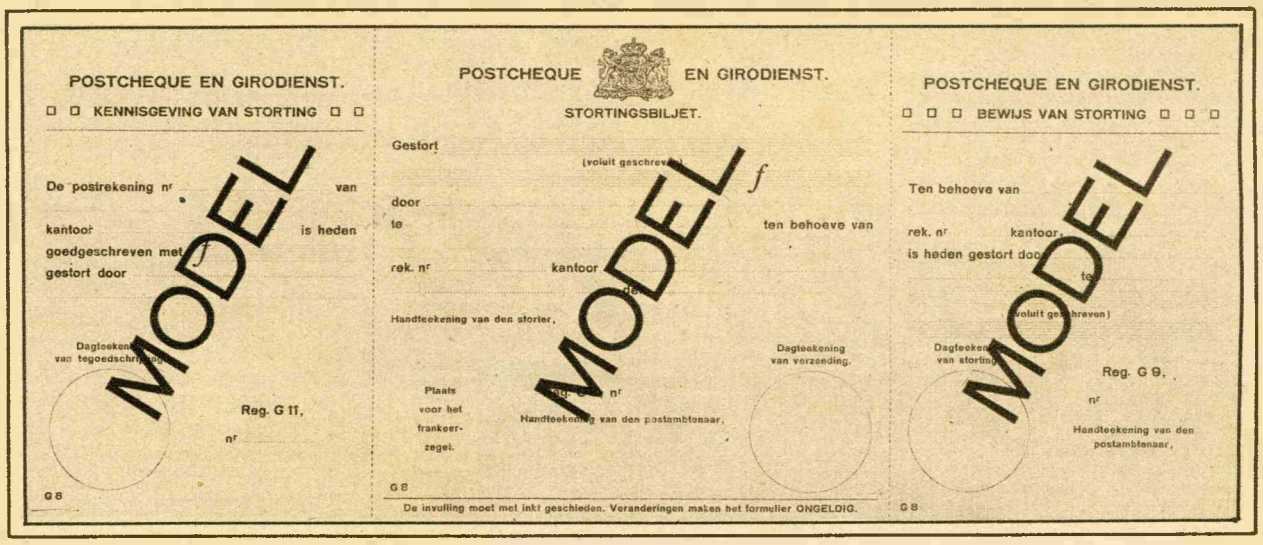

Afbeelding III.

het niet meer noodig is, groote reserves aan kasgeld voor loopende rekeningen renteloos ter beschikking te houden en de rekeninghouder over zijn tegoed 1½% rente ontvangt.

3°. Voorts is de Giro de *veiligste* methode om gelden te verzenden. Verliezen zijn vrijwel uitgesloten, hetgeen van postwissels en aangeteekende stukken bij lange na niet gezegd kan worden.

4°. De Girodienst werkt bovendien *geruststellend*, want elke belangrijke reserve aan kasgeld zoowel voor den particulier als den zakenman wordt overbodig en verlies van gelden zoodoende tot een minimum teruggebracht; waaruit tevens volgt, dat bij een algemeene toetreding tot deze instelling, een zekere klasse van naarstige burgers gevoelig getroffen wordt, namelijk: ladelichters en inbrekers. We vreezen, dat medelijden met hen niemand zal terughouden van zijn voornemen rekeninghouder te worden en er voor hen weinig anders overblijft dan.... fatsoenlijker werk te zoeken.

Na dit kaleidoscopische beeld van het Giro-systeem den lezers te hebben voorgehouden, willen we thans met behulp van de ons verstrekte gegevens eenige van de voornaamste bijzonderheden omtrent den weldra te openen dienst meedeelen. Ter illustratie van hetgeen volgt, kiezen we uit ons omvangrijk materiaal datgene wat ons voor onze lezers het meest belangrijk lijkt.

Moesten we van den nieuwen dienst een statuaire definitie geven, dan konden we beginnen als volgt:

„De Postchèque- en Girodienst heeft ten doel allerlei vereffeningen tusschen debiteuren en crediteuren op de eenvoudigste en veiligste wijze te bewerkstelligen. Hij tracht dit doel te bereiken door het in omloop brengen van chèques en overschrijvings(giro-)biljetten."

Hoewel in den titel „Postchèque- en Girodienst" de Giro het laatst genoemd wordt en men deze onwillekeurig gaat vergelijken met de Co. in den naam van een handelsfirma, is hij, wat wel met meerdere Cos. het geval is, eigenlijk de voornaamste van de beide vennooten, en het is dan ook te voorzien, dat naarmate de firma in bloei toeneemt, de eerstgenoemde vennoot door den laatste hoe langer hoe meer op den achtergrond zal worden gedrongen. Ter geruststelling van hen, die mochten vreezen, dat de geleidelijke achterstelling van den eersten vennoot tot uittreding van dezen en ontbinding der vennootschap zou kunnen leiden, willen we al dadelijk opmerken, dat welk een ondergeschikte rol de eerste vennoot, (in hoc casu de postchèque) in de toekomst ook zal spelen, hij nimmer geheel zal kunnen worden gemist.

Laat ons dit nader toelichten.

Na 19 November aanst. wordt de gelegenheid geopend zich bij den Postchèque- en Girodienst als rekeninghouder op te geven. Men begeeft zich daarvoor naar het postkantoor in zijn woonplaats en ontvangt kosteloos in duplo een formulier. (zie afb. I.)

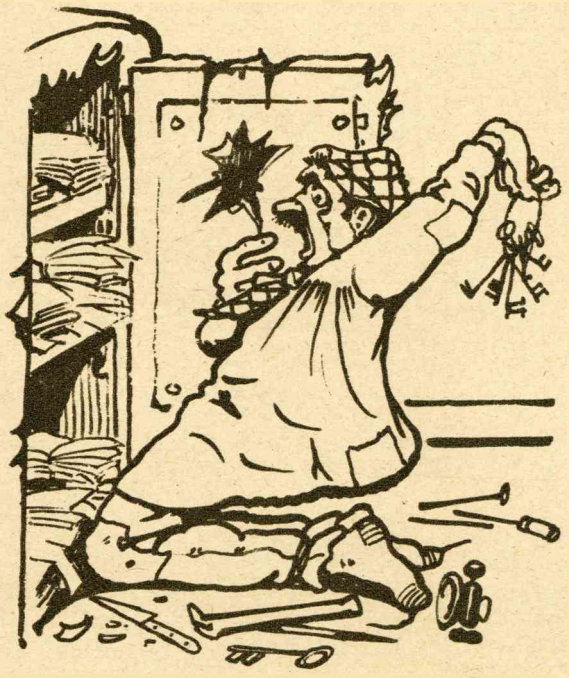

Een belangrijke reserve aan kasgeld wordt overbodig. Een zekere klasse van naarstige burgers wordt gevoelig getroffen, n.l.: ladelichters en inbrekers.

Gelijktijdig hiermede vraagt men om chèque- en giroboekjes, briefomslagen en naamlijst der rekeninghouders. (zie afb. II).

Ieder boekje bevat 100 biljetten en zooals uit onze invulling blijkt, is de prijs per boekje f 1.—; van de briefomslagen f 0.30 de 50 stuks, de prijs der lijsten is ons niet bekend.

De chèques en girobiljetten worden geleverd bedrukt met naam, woonplaats en het boeknummer van den rekeninghouder en kunnen dan ook alleen aan rekeninghouders worden uitgereikt.

Behalve de beide genoemde soorten biljetten worden ook nog uitgegeven stortingsformulieren. Deze zijn verkrijgbaar voor *iedereen*, dus ook voor den niet-rekeninghouder en kosten ½ ct. het stuk.

Zoodra men op zulk een stortingsformulier f 50.— gestort heeft, wordt men als rekeninghouder ingeschreven. Deze f 50.— dienen echter als waarborgsom en dus mag hierover niet worden beschikt; alleen als men *meer* dan f 50.— stort, kan men met dit *meerdere* een „giro" of omwandeling beginnen, m.a.w. betalingen doen.

In afb. III drukken we verkleind een stortingsformulier af,

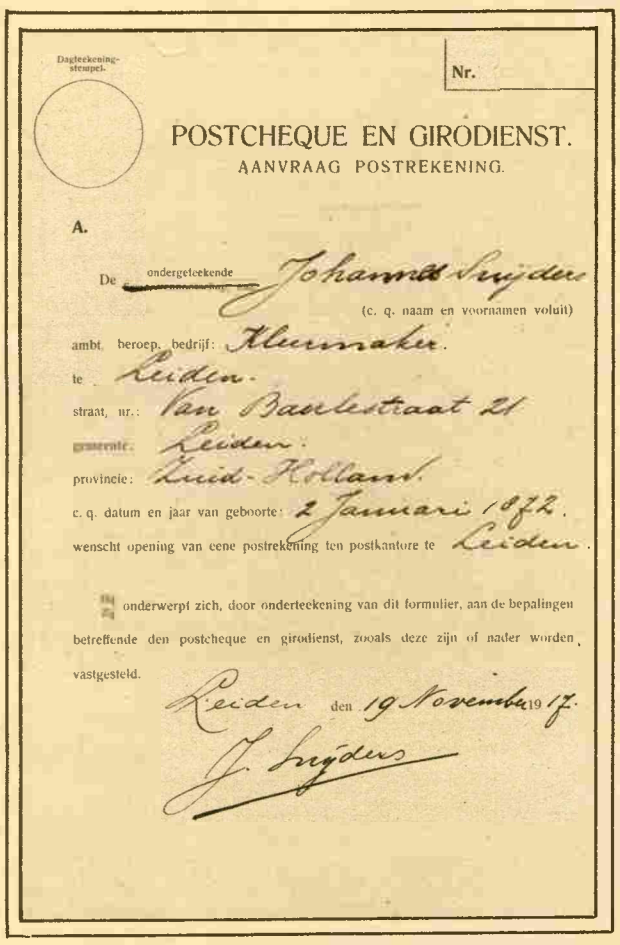

Dagteekeningstempel.

Nr.

POSTCHEQUE EN GIRODIENST.

AANVRAAG POSTREKENING.

A.

De ondergeteekende Johannes Snijders
(c. q. naam en voornamen voluit)

ambt, beroep, bedrijf: Klusmaker.

te Leiden.

straat, nr.: Van Baerlestraat 21

gemeente: Leiden.

provincie: Zuid-Holland.

c. q. datum en jaar van geboorte: 2 Januari 1872.

wenscht opening van eene postrekening ten postkantoore te Leiden.

onderwerpt zich, door onderteekening van dit formulier, aan de bepalingen betreffende den postcheque en girodienst, zooals deze zijn of nader worden vastgesteld.

Leiden den 19 November 1917.

J. Snijders

Afbeelding I.

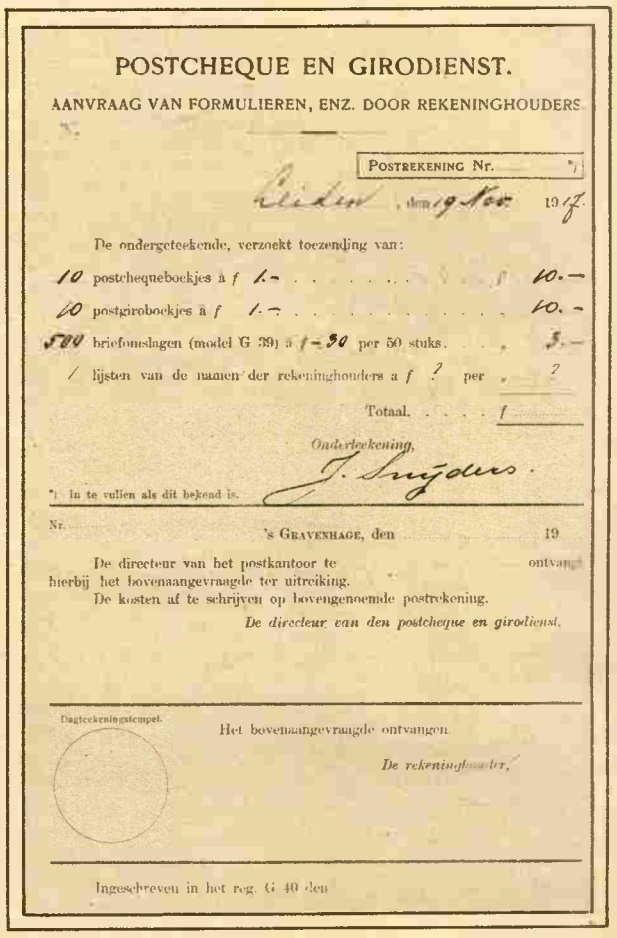

POSTCHEQUE EN GIRODIENST.

AANVRAAG VAN FORMULIEREN, ENZ. DOOR REKENINGHOUDERS.

Postrekening Nr. *)

Leiden, den 19 Nov 1917.

De ondergeteekende, verzoekt toezending van:

10 postchequeboekjes à f 1.— . . . . . f 10.—

10 postgiroboekjes à f 1.— . . . . . 10.—

500 briefomslagen (model G 39) à f —.30 per 50 stuks. . . 3.—

/ lijsten van de namen der rekeninghouders à f ? per . ?

Totaal. . . . . f

Onderteekening,

J. Snijders.

*) In te vullen als dit bekend is.

Nr. 's Gravenhage, den 19

De directeur van het postkantoor te ontvangt hierbij het bovenaangevraagde ter uitreiking.
De kosten af te schrijven op bovengenoemde postrekening.

De directeur van den postcheque en girodienst.

Dagteekeningstempel.

Het bovenaangevraagde ontvangen.

De rekeninghouder,

Ingeschreven in het reg. G 40 den

Afbeelding II.

tak van Rijksdienst, waarvan een algemeen en uitgebreid gebruik verwacht mag worden, een ernstige en langdurige voorbereiding noodig was. De in December van het vorige jaar reeds spoedig in uitzicht gestelde dienst werd verschoven en toen we voor enkele maanden aan de Directie verzochten ons ter illustratie van ons artikel een postchèque en girobewijs toe te zenden, ontvingen we ten antwoord, dat aan ons verzoek toen nog niet kon worden voldaan. We hebben daarom tot een Ersatz-middel onze toevlucht genomen en een duitsche postchèque afgebeeld.

Dezer dagen ontvingen we evenwel, dank zij de welwillendheid van de Directie van den Postchèque- en Girodienst, een bundel bescheiden, die ons vergunde een blik te slaan in dezen omvangrijken tak van dienst en ons tevens in de gelegenheid stelt (een gelegenheid die we natuurlijk niet ongebruikt lieten) onzen lezers iets meer definitiefs aangaande deze instelling mee te deelen.

Voor diegenen die ons vorig artikel niet gelezen hebben, willen we nog eens in het kort de voordeelen van het Girosysteem uiteenzetten.

1°. De Postchèque- en Girodienst werkt *vereenvoudigend* en *tijdbesparend*, want: men behoeft niet naar het Postkantoor om een postwissel te verzenden of te innen; men behoeft geen aangeteekende brieven te zegelen, te doen inschrijven of af te halen, geen tijd meer te verliezen voor het betalen van belastingen, rekeningen aan ver weg wonende leveranciers enz.... een overschrijvingsbiljet in de naastbijgelegen brievenbus is voldoende!

2°. Deze nieuwe dienst werkt *goedkoop* en *voordeelig*. Goedkoop, omdat voor bedragen beneden f 2000.— minder aan overschrijvingskosten zal behoeven te worden betaald, dan wanneer men het geld per postwissel of aangeteekenden brief verzendt en de postchèques vrij van zegelrecht zijn. Voordeelig, omdat, zooals reeds gezegd werd, dat zooals men ziet uit drie deelen bestaat: het eigenlijke stortingsbiljet, een bewijs van storting dat de geldzender, en een kennisgeving van storting, dat de geldontvanger in handen krijgt; achter op laatstgenoemde strook kan door den geldzender, evenals op den postwissel mededeelingen betreffende de betaling worden gedaan.

Dit formulier dient voor het doen van stortingen op eigen rekening en kan ook door niet-rekeninghouders gebruikt worden.

Voor verrekeningen tusschen rekeninghouders onderling wordt het girobiljet gebezigd. (Zie afb. IV.) Zooals we reeds opmerkten is dit de eigenlijke kern van het systeem. Naarmate zich meer personen bij den Girodienst aansluiten, zal dit formulier het voermiddel worden voor alle mogelijke geldzendingen. Zooals men ziet is ook het girobiljet in drie deelen verdeeld, welker bestemmingen overeenkomen met die van het stortingsbiljet.

Zoowel door middel van het stortings- als het giroformulier kunnen belastingen betaald worden. Beide dienen dan echter vergezeld te gaan van een belastingformulier dat er uitziet als afb. V.

***

Zooals te begrijpen is, zullen bij de opening van den dienst en nog lang daarna velen niet als rekeninghouder zijn aangesloten. Daar het girobiljet, omdat dit een „overschrijvingsformulier" is, alleen kan worden aangewend tusschen rekeninghouders onderling, en zij hiermee dus geen geld kunnen verzenden aan niet-rekeninghouders, zouden zij in hun handelingen ten zeerste worden gehandicapt en het nut van den Girodienst tot een minimum worden teruggebracht.

Dit te voorkomen is het doel van de postchèque. (Zie afb. VI). Hiermede kan een rekening-houder betalingen doen aan iederen crediteur, die niet is aangesloten. Het aangehechte „Advies" moet ingevuld voor of op den dag van